

Etter liste

Deres ref.:
Vår ref.: 21/3198-46
Saksbehandler: Turid Moseid
Dato: 31.10.2023

Informasjon om lansering av veileder psykisk helsearbeid barn og unge

Nasjonal veileder psykisk helsearbeid barn og unge er utarbeidet av Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken og Utdanningsdirektoratet.

Oppdraget er forankret i [Opptrappingsplanen for barn og unges psykiske helse \(2019–2024\) \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no).

Veilederen løfter fram betydningen av å jobbe helhetlig, tverrfaglig og systematisk i kommunen, gjennom å ha god oversikt over behov i befolkningen, og helhetlige planer og strategier for å nå målene og sikre samordning og samarbeid på tvers av tjenester og sektorer.

Hensikten med den nasjonale veilederen psykisk helsearbeid barn og unge er å gi anbefalinger om hvordan et helhetlig og samordnet psykisk helsearbeid for barn og unge, fra helsefremmende og forebyggende arbeid til oppfølging og behandling, kan oppnås. Veilederen omfatter arbeid med rusmiddelproblemer, vold og overgrep. Den er rettet mot og fremhever samarbeid på tvers av sektorer og nivåer om barn og unges psykiske helse.

Målgrupper

Målgruppen for veilederen er:

- kommunens politiske og administrative ledelse
- ansatte og ledere i helsetjenesten (kommune og spesialisthelsetjenesten)
- ledere i aktuelle tjenester og sektorer i kommunen (utdanning, barnevern, NAV kontoret)

Formålet med veilederen er å bidra til at kommunen ivaretar barn og unge mellom 0-25 år. Kommunen skal jobbe helsefremmende og ivareta barn og unge med psykiske plager, og deres familie, ved å:

- støtte opp om de arenaene som barn og unge og deres familie er på slik at de virker helsefremmende og forebyggende
- planlegge og utvikler psykisk helsetilbud
- tilby lavterskeltilbud og helhetlig oppfølging tilpasset behovene

Helsedirektoratet

Avdeling barne- og ungdomshelse

Turid Moseid

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

- samarbeide med psykisk helsevern for barn og unge (PHBU)

Innhold

Veilederen er strukturert i fire overordnede deler. Medvirkning inngår i alle deler. Det er til sammen 12 anbefalinger hvor 9 er rettet mot kommunen og 3 er rettet mot både kommune og psykisk helsevern for barn og unge (PHBU).

De fire kapitlene omhandler:

- **Kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid** – omfatter anbefalinger om at psykisk helse for barn og unge bør inngå i kommunens oversiktsarbeid og planer, og er en del av kommunens folkehelsearbeid. I kapitlet inngår en egen anbefaling om medvirkning av barn og unge, som det vises til i resten av veilederen.
- **Tidlig innsats og samarbeid i kommunen** – omfatter anbefalinger om tilrettelegging av tverrsektorielt samarbeid på systemnivå og å ha en tilgjengelig oversikt over kommunens helhetlige tilbud til barn og unge med psykiske plager, begynnende rusmiddelproblemer og/eller som er utsatt for belastende livshendelser, og deres familie. I dette kapitlet søker veilederen å bygge bro til [Nasjonal faglig retningslinje tidlig oppdagelse av utsatte barn og unge, som blant annet omhandler kompetanse og rutiner for å oppdage og følge opp psykiske plager og andre utfordringer.](#)
- **Helhetlig behandling og oppfølging i kommunen** – omfatter anbefalinger om tverrfaglig psykisk helsetjeneste, kartlegging av barn og unges behov for helsehjelp, og helhetlig tilbud til barn og unge med psykiske plager, begynnende rusmiddelproblemer og/eller **reaksjoner på** belastende livshendelser.
- **Koordinering mellom kommune og psykisk helsevern for barn og unge (PHBU)** – omfatter anbefalinger om samarbeid på systemnivå, lokale samarbeidsmodeller om henvisning og helhetlig tjenestetilbud for barn og unge med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer som har behov for sammensatte tjenester.

Implementering av veilederen

Implementering innebærer å involvere brukere, tjenesten og sektorene for å gjøre veilederen kjent og sjekke ut hva det er behov for i implementeringsarbeidet.

Det er viktig å sikre god, lett tilgjengelig informasjon om veilederen.

Webinar

Det vil bli arrangert et webinar som legges ut som opptak den 9. november klokken 10.00.

[Veileder psykisk helsearbeid barn og unge - Helsedirektoratet](#)

Det vil være mulig å se det i ettertid.

Les veilederen her [Psykisk helsearbeid barn og unge - Helsedirektoratet](#)

Vennlig hilsen

Ellen Margrethe Carlsen e.f.
avdelingsdirektør

Turid Moseid
prosjektleder

Etter liste

- Alle regionale helseforetak RHF
- Alle landets kommuner
- Alle landets statsforvaltere
- Statens helsetilsyn
- Folkehelseinstituttet (FHI)
- Kommunenes sentralforbund (KS)
- Barneombudet
- Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP)
- Regionale kunnskapssentre for barn og unge, (RKBU)
- Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS)
- Regionale kompetansesentre på rusfeltet (KoRus)
- Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
- Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU)
- Læringsmiljøsentret -Universitetet i Stavanger
- Statlig pedagogisk tjeneste (Statped)
- Elevorganisasjonen
- Mental helse ungdom
- Landsforeningen for barnevernsbarn
- Barn av rusavhengige (BAR)
- Den norske legeförening
- Norsk Sykepleierforbund (NSF)
- Norsk Psykologforeningen
- Utdanningsforbundet
- Private barnehagers landsforbund (PBL)
- Fagforbundet
- Fellesorganisasjonen (FO)

Dokumentet er godkjent elektronisk